

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Науково-навчальний інститут бізнесу, економіки та менеджменту
(повна назва інституту/факультету)

Кафедра економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування
(повна назва кафедри)

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ Олександра КАРІНЦЕВА
(підпис) (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

_____ 20__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістр

(бакалавр / магістр)

зі спеціальності 051 Економіка,
(код та назва)

освітньо-професійної програми Економіка та бізнес-інновації
(освітньо-професійної / освітньо-наукової) (назва програми)

на тему: «Перспективи та проблеми українських підприємств у сучасних умовах»

Здобувача групи Е.м-21
(шифр групи)

ОЛЕКСАНДР ВОРОБІЙОВ
(прізвище, ім'я, по батькові)

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ (підпис)

Олександр Воробійов
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача)

Керівник проф., д.е.н. Володимир КАСЬЯНЕНКО
(посада, науковий ступінь, вчене звання, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

_____ (підпис)

Суми – 2023

*Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет*

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувачка кафедри економіки,
підприємництва
та бізнес-адміністрування
_____ Олександра КАРІНЦЕВА «___»
_____ 20__ р.

**ЗАВДАННЯ
до кваліфікаційної роботи
для здобуття освітнього ступеня «магістр»**

Студента(ки) групи _____ *Е.м-21* _____, 2 курсу _____ *ННІ БІЕМ*

Спеціальності 051 «Економіка»

Освітня програма 8.051.00.11 «Економіка та бізнес-інновації»

Олександр Воробйов

Тема кваліфікаційної роботи *«Перспективи та проблеми українських підприємств у сучасних умовах»*

Затверджую наказом по СумДУ № _____ від „_____” _____ 20__ р.

Термін подання студентом закінченої роботи _____.

Вихідні дані до роботи: *підручники, навчальні посібники, монографії, періодична література, статистичні довідники, Нормативно-правові акти України та міжнародні правові акти*

Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що підлягають розробленню) аналіз економічної ситуації в країні; вивчення особливостей діяльності підприємства; визначення факторів, що впливають на діяльність підприємства в умовах економічної нестабільності; оцінка ефективності запропонованих діяльності ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»;

Перелік ілюстрацій

1. Агрегований порівняльний аналітичний баланс ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»
2. Аналіз фінансового результату підприємства (у тис. грн.)
3. Динаміка зміни коефіцієнту зносу, Динаміка зміни коефіцієнту покриття
4. Динаміка зміни коефіцієнту швидкої ліквідності, Динаміка зміни коефіцієнту абсолютної ліквідності
- 5 Динаміка зміни чистого оборотного капіталу

Дата видачі завдання _____

Керівник кваліфікаційної роботи _____ проф. Касьяненко В. О. _____.

Завдання прийняла до виконання « ____ » _____ 20__ р. _____

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра складається з 48 сторінки тексту, 3 розділів, 3 таблиці, 5 рисунків та списку з 61 використаних джерел, 1 додаток.

Актуальність теми роботи полягає у наступному: економічна нестабільність є постійною складовою економічного середовища, і підприємства повинні бути готові до її впливу і шукати шляхи адаптації та розвитку навіть в умовах незрозумілих ринкових умов.

Метою кваліфікаційного дослідження є вивчення та аналіз основних факторів, що впливають на функціонування підприємства в нестабільному економічному середовищі.

Завдання роботи:

- аналіз економічної ситуації в країні;
- вивчення особливостей діяльності підприємства;
- визначення факторів, що впливають на діяльність підприємства в умовах економічної нестабільності;
- оцінка ефективності запропонованих діяльності ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»;
- розробка рекомендацій щодо подальшого розвитку підприємства в умовах економічної нестабільності.

Об'єктом дослідження є діяльність підприємства в умовах економічної нестабільності.

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ» розглянуто основні засади функціонування економіки України в сучасних умовах.

У другому розділі «ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ» досліджено основні аспекти розвитку підприємництва та виявлено проблеми та перспективи його діяльності в умовах економічної нестабільності.

У третьому розділі «АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД» виконано оцінку діяльності компанії та надано рекомендації щодо підвищення ефективності її роботи в сучасних умовах.

Ключові слова: економічна нестабільність, розвиток діяльності підприємств, товариство з обмеженою відповідальністю «ДИМЕР ТРАНСБУД».

ABSTRACT

Master's qualification work consists of 48 pages of text, 3 sections, 3 tables, 5 figures and a list of 61 sources used, 1 annex.

The relevance of the topic of work is as follows: economic instability is a constant component of the economic environment, and enterprises must be ready for its influence and look for ways of adaptation and development even in the conditions of incomprehensible market conditions.

The purpose of the qualification research is to study and analyze the main factors that influence the functioning of the enterprise in an unstable economic environment.

Task work:

- analysis of the economic situation in the country;
- study of the features of the enterprise activity;
- identification of factors that influence the activity of the enterprise in conditions of economic instability;
- evaluation of the effectiveness of the proposed activities of Dimer Transbud LLC;
- development of recommendations for further development of the enterprise in the conditions of economic instability.

The object of research is the activity of the enterprise in conditions of economic instability.

The first section "Theoretical principles of the enterprise in the conditions of instability" considers the basic principles of functioning of the economy of Ukraine in modern conditions.

The second section "The main aspects of economic development in economic instability" investigate the main aspects of business development and revealed problems and prospects of its activity in the conditions of economic instability.

The third section "Analysis of the activity of Dimer Transbud LLC LLC has an assessment of the company's activity and provides recommendations for improving the efficiency of its work in modern conditions.

Keywords: economic instability, development of enterprises, limited liability company Dimer Transbud.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ.....	9
1.1 Загальна характеристика економіки України	9
1.2 Напрямки стабілізації економіки України в умовах війни	11
1.3 Основні аспекти підвищення стійкості економіки в умовах нестабільності	13
2 ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	15
2.1 Теоретичні аспекти стійкого розвитку підприємств в сучасних умовах ...	15
2.2 Основні напрямки розвитку підприємництва в умовах нестабільності	18
2.3. Методика аналізу фінансового стану підприємства	20
3 АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»	31
3.1 Загальна характеристика ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»	31
3.2 Аналіз фінансових результатів ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»	33
3.3. Рекомендації та шляхи вдосконалення економічної діяльності ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»	44
ВИСНОВКИ.....	46
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	49
ДОДАТОК А.....	56

ВСТУП

Актуальність обраної теми. Економічна нестабільність є постійною складовою економічного середовища, і підприємства повинні бути готові до її впливу і шукати шляхи адаптації та розвитку навіть в умовах незрозумілих ринкових умов.

Мета дослідження – вивчення та аналіз основних факторів, що впливають на функціонування підприємства в нестабільному економічному середовищі. Дослідження спрямоване на виявлення особливостей, що виникають у зв'язку з економічною нестабільністю, та визначення шляхів подолання цих проблем. Окрім того, метою дослідження є визначення перспектив розвитку підприємства в умовах економічної нестабільності та розробка рекомендацій щодо оптимальних стратегій розвитку, які дозволять підприємству успішно функціонувати та зростати навіть в нестабільному економічному середовищі..

Завдання роботи:

- аналіз економічної ситуації в країні;
- вивчення особливостей діяльності підприємства;
- визначення факторів, що впливають на діяльність підприємства в умовах економічної нестабільності;
- оцінка ефективності запропонованих діяльності ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»;
- розробка рекомендацій щодо подальшого розвитку підприємства в умовах економічної нестабільності.

Об'єктом дослідження є діяльність підприємства в умовах економічної нестабільності. Дослідження має на меті вивчення особливостей цієї діяльності і визначення перспектив його розвитку.

Предмет дослідження є аналіз особливостей діяльності підприємства та дослідження перспектив його розвитку в умовах економічної нестабільності.

Методи дослідження – процесний та системний підходи, порівняльний аналіз.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається з трьох розділів.

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ» розглянуто основні засади функціонування економіки України в сучасних умовах.

У другому розділі «ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ» досліджено основні аспекти розвитку підприємництва та виявлено проблеми та перспективи його діяльності в умовах економічної нестабільності.

У третьому розділі «АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД» виконано оцінку діяльності компанії та надано рекомендації щодо підвищення ефективності її роботи в сучасних умовах.

1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

1.1 Загальна характеристика економіки України

Протягом останніх років економіка України дійсно стикалася з різними викликами та форс-мажорними обставинами, такими як війна на Сході країни, анексія Криму, світова економічна криза, пандемія COVID-19 та інші. Незважаючи на це, економіка України продемонструвала здатність тримати удар і адаптуватися до цих складних умов.

З 2014 року економіка України функціонувала в умовах гібридної війни Російської федерації проти України та, виявивши відносну стійкість, швидко перейшла від фази кризи до фази відновлювального зростання. Так, за 2016–2019 роки ВВП України збільшився на 12% (за 2014–2015 роки скоротився на 15,8%). Упродовж 2021 – на початку 2022 років економіка долала наслідки триваючої пандемії COVID-19 і, ще не відновившись повністю після шоку гібридної війни, розв’язаної Російською федерацією 2014 року, будучи ослабленою додатково пандемією, проте завдяки антикризовим та стимулюючим програмам Уряду демонструвала успішну адаптацію до функціонування в умовах обмежень, викликаних запобіжними заходами карантину, а також здатність поглинати шоки зростання світових цін на енергоносії та продовольство без порушення макростабільності та позитивної динаміки розвитку. Серед найбільш ефективних Урядових рішень, слід назвати:

- програми з підтримки бізнесу (бізнес отримав 65 млрд грн за програмою «Доступні кредити 5-7-9%» та 6,5 млрд грн за карантинними програмами);
- заходи із фінансової підтримки створення робочих місць (створено 400 тис. нових робочих місць);
- ефективне управління держвласністю та приватизація, зокрема, впроваджувалась реформа корпоративного управління на суб’єктах господарювання державного сектору економіки, у тому числі в топ-15 держкомпаній, в результаті чого держава отримала десятки мільярдів гривень у

вигляді сплати дивідендів, понад 5 млрд грн надійшло до держбюджету за рахунок активізації процесів приватизації.

Як наслідок – Україна завершила 2021 рік з рекордним ВВП у \$200 млрд, \$6,7 млрд прямих іноземних інвестицій та зростанням на 34,7% експорту товарів на послуг. Все це дало змогу покращити добробут населення – реальне зростання середньої номінальної заробітної плати штатних працівників становило 10,5%, загалом реальні наявні доходи населення збільшилися на 4,3%. [1]

Одним з ключових факторів, що сприяли стійкості економіки, є реформи, які проводяться в країні. Уряд України впроваджує реформи в різних сферах, таких як банківська система, податкова система, енергетика, земельний ринок та інші. Ці реформи спрямовані на створення сприятливого бізнес-середовища, залучення інвестицій, спрощення бюрократичних процедур та покращення конкурентоспроможності економіки.

Також важливим фактором є розвиток інноваційного сектору та інформаційних технологій. Україна має значний потенціал у цих галузях, і за останні роки спостерігається зростання інвестицій та розвитку стартап-компаній. Це допомагає диверсифікувати економіку та зменшувати залежність від сировинних виробництв.

Також варто відзначити роль міжнародного співробітництва та підтримки з боку міжнародних фінансових організацій. Україна отримала фінансову підтримку та технічну допомогу від Міжнародного валютного фонду, Європейського Союзу та інших партнерів. Це допомагає забезпечити стабільність економіки та реалізацію необхідних реформ.

Отже, економіка України, незважаючи на вади сировинної споживчої моделі розвитку, продемонструвала стійкість та здатність адаптуватися до форс-мажорних обставин. Продовження проведення реформ, розвиток інноваційного сектору та підтримка з боку міжнародних партнерів є важливими факторами для подальшого розвитку економіки

1.2 Напрямки стабілізації економіки України в умовах війни

Нинішні інтеграційні процеси спонукають до зросту конкуренції, насамперед, у промисловому секторі України, що зорієнтований на зовнішні ринки збуту. Розвиток суб'єктів господарювання є одним із першорядних чинників, що забезпечує стабільне зростання вітчизняної економіки. Проте, політичні та соціально-економічні фактори, що майже постійно мають негативний вплив на діяльність підприємств, діючі квоти та обмеження для виходу на ринки Європейського Союзу стоять на заваді розвитку підприємств та вітчизняної економіки в цілому.

Для покращення становища необхідною умовою є створення механізмів, які б стимулювали підприємства до нарощення обсягів виробництва та підвищення його ефективності.

Досліджуючи становище вітчизняних підприємств, видно, що на їх діяльність певною мірою впливає спадщина радянської системи господарювання. Наприклад, високий рівень затрат досить часто може супроводжуватися невисокою якістю продукції та низькою ефективністю інноваційної діяльності.

«Ще однією суттєвою причиною теперішнього стану розвитку підприємств стало багаторічне випереджувальне зростання засобів виробництва порівняно з виробництвом предметів споживання. Внаслідок такої політики Україна успадкувала від СРСР нераціональну структуру промисловості, три чверті виробництва якої становила продукція важкої промисловості і лише чверть – продукція, призначена для задоволення потреб споживачів».

Проте, процеси, що пов'язані з розвитком підприємств в Україні мають місце. Так, підприємства намагаються перерозподіляти свої внутрішні ресурси таким чином, щоб віддача від їх використання була найефективнішою, припиняючи при цьому збиткові напрямки діяльності.

Суттєвий вплив на розвиток підприємств має сукупність факторів макро-, мезо- та мікросередовища. Стосовно будь-якого підприємства вони відіграють неоднакову роль і можуть впливати на його діяльність позитивно, негативно або залишитися нейтральними. Комбінаційний склад чинників, їх варіації, вагомість та інтенсивність впливу залежать від цілей підприємства, організаційної структури, виробничих і комерційних зв'язків.

«Вітчизняні науковці виділяють три головні напрямки розвитку: збільшення масштабів споживання економічних ресурсів – кількісний аспект; зміни в складі елементів і їхніх комбінацій – структурний аспект; зрушення в споживчих характеристиках елементів, у їхній індивідуальній і інтегральній корисності – якісний аспект».

«Розрізняють три форми розвитку: ринковий розвиток, який відображає процес розширення кола споживачів, клієнтури; організаційний розвиток, який відображає процес розвитку індивідуума, груп, сфер відповідальності, систем управління, ініціатив тощо; діловий розвиток – спрямування ресурсів, де вони мають забезпечити максимальну конкурентоспроможність протягом максимально великого терміну часу».

«Провідними напрямками організаційно-економічного розвитку підприємства, що пов'язані з його цілями є: внутрішній зріст за рахунок використання власних ресурсів; злиття, поглинання інших суб'єктів господарювання з метою збільшення ресурсів та виходу на нові ресурсні ринки та ринки збуту; перерозподіл внутрішніх ресурсів та зосередження їх на провідних напрямках діяльності; припинення неефективних напрямів діяльності; відокремлення та передача не забезпечених ресурсами видів діяльності іншим виконавцям на договірних засадах, через продаж або виділення активів».

Тож, враховуючи мінливість економічної та політичної ситуації на світовому рівні, процеси глобалізації, досягнення науковотехнічного прогресу, посилення конкурентної боротьби за ринки збуту, суб'єкти господарювання мають планувати свою діяльність з врахуванням стратегічних підходів, тим самим забезпечуючи свій розвиток у перспективі.[6, с. 111]

1.3 Основні аспекти підвищення стійкості економіки в умовах нестабільності

До основних аспектів розвитку підприємництва в умовах нестабільності можна віднести:

1. Диверсифікація економіки: Розвиток різних секторів економіки (промисловості, сільського господарства, туризму, інноваційного сектору тощо) допомагає зменшити залежність від одного сектору і зменшує ризик впливу зовнішніх факторів.

2. Розбудова резервних фондів: Створення резервних фондів допомагає забезпечити фінансову стійкість у випадку кризових ситуацій, таких як економічні кризи, природні катастрофи або глобальні пандемії.

3. Забезпечення ефективного управління фінансами: Ретельне планування бюджету, контроль над державними витратами, ефективне управління податковою системою та банківським сектором допомагають забезпечити стабільність фінансової системи.

4. Розвиток інфраструктури: Інвестиції в розвиток транспортної, енергетичної, комунікаційної та іншої інфраструктури сприяють залученню інвестицій, розвитку бізнесу та забезпеченню стабільного економічного зростання.

5. Реформи в сфері регулювання: Впровадження ефективних регуляторних механізмів, спрощення бюрократичних процедур та забезпечення прозорості в управлінні допомагають залучати інвестиції та стимулювати розвиток бізнесу.

6. Розвиток людського капіталу: Інвестиції в освіту, підвищення кваліфікації та розвиток науково-дослідницької сфери сприяють створенню конкурентоспроможної робочої сили, що забезпечує стійкий розвиток економіки.

7. Залучення іноземних інвестицій: Приваблення іноземних інвесторів шляхом створення сприятливого інвестиційного клімату, забезпечення правової стабільності та захисту прав власності допомагає залучати капітал для розвитку економіки.

8. Розвиток малого та середнього бізнесу: Підтримка малого та середнього бізнесу сприяє розширенню економічної бази, зменшенню безробіття та залежності від крупних корпорацій.

9. Забезпечення соціальної стабільності та цілей сталого розвитку: Здорова економіка потребує стабільності в суспільстві. Забезпечення соціальної справедливості, доступу до освіти, охорони здоров'я та соціального захисту сприяє стійкому розвитку економіки[21-23,25,46,48,51,55,59-61].

Ці аспекти є важливими для забезпечення стійкості економіки в умовах нестабільності і допомагають зменшити ризики та забезпечити стале економічне зростання.

2 ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

2.1 Теоретичні аспекти стійкого розвитку підприємств в сучасних умовах

Зміни в ринкових умовах господарювання в Україні вимагають від підприємств забезпечення стійкого розвитку. Для цього необхідно мати належне теоретичне забезпечення, що включає наступні аспекти:

1. Стратегічне планування. Підприємство повинно розробити стратегію, яка враховує зміни на ринку, конкурентну ситуацію, потреби клієнтів та інші фактори. Це дозволить підприємству адаптуватися до змін та забезпечити своє місце на ринку.

2. Фінансове управління. Підприємство повинно ефективно управляти своїми фінансовими ресурсами, забезпечувати достатній рівень ліквідності, оптимізувати витрати та забезпечувати стабільність фінансових показників.

3. Управління ресурсами. Підприємство повинно ефективно використовувати ресурси, такі як праця, матеріали, технології тощо. Це допоможе знизити витрати та покращити продуктивність.

4. Інноваційний розвиток. Підприємство повинно активно впроваджувати нові технології, продукти та процеси, щоб залишатися конкурентоспроможним. Інновації можуть допомогти підприємству зайняти нові ніші на ринку та створити конкурентну перевагу.

5. Соціальна відповідальність. Підприємство повинно брати до уваги соціальні аспекти своєї діяльності, такі як вплив на співробітників, споживачів, громадськість та довкілля. Це включає дотримання етичних стандартів, впровадження соціальних програм та заходів з охорони навколишнього середовища.

Такі теоретичні засади допоможуть підприємствам в Україні забезпечити стійкий розвиток в сучасних умовах ринку і досягти успіху в своїй діяльності.

Серед основних складових, що забезпечують стійкий розвиток, можна виділити:

1) економічний – передбачає формування економічної системи гармонізованої з екологічним чинником розвитку, тобто досягнення збалансованості економічних показників за рахунок раціонального використання обмежених природних ресурсів та удосконалення бізнес-процесів підприємства у напрямку їх цифровізації[25,26,27,37,38,42,43,45,47,48,52,53,57];

2) екологічний – визначає умови й межі відновлення екологічних систем унаслідок їх експлуатації, основною метою даного чинника є забезпечення цілісності і збереження біологічних і фізичних природних систем за рахунок підвищення екологічності виробництва та формування відповідної політики діяльності підприємства;

3) соціальний – утверджує право людини на високий життєвий рівень в умовах екологічної безпеки й благополуччя, а також саме усвідомлення проблем управління персоналом на підприємстві, створення якісної системи спрямованої на збереження культурної та соціальної стабільності. [17]

- ✓ При цьому до принципів, які регламентують практичне втілення механізму стійкого розвитку підприємства можна віднести наступні:
- ✓ Принцип динамічності показує, що зміни в одному аспекті можуть мати вплив на інші, тому важливо враховувати цей зворотний зв'язок при прийнятті рішень.
- ✓ Принцип системної цілісності вказує на необхідність забезпечення взаємодії і взаємозалежності різних системних елементів підприємства, таких як операційна, інвестиційна і фінансова діяльність. Це допомагає забезпечити баланс і взаємодію між цими елементами та їх відновлення у разі необхідності.
- ✓ Принцип збалансованості матеріальної та інформаційної основи вказує на необхідність збереження довгострокових стимулів стійкого розвитку. Це означає, що підприємство повинно мати належну матеріальну базу, а

також доступ до інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих рішень.

- ✓ Принцип пристосовуваності показує, що підприємство повинно бути гнучким і адаптивним до змін у зовнішньому середовищі. Це допомагає забезпечити довгострокову перспективу стійкого розвитку, оскільки підприємство здатне адаптуватися до нових умов і змінювати свої стратегії та підходи при необхідності.

Врахування цих принципів допоможе підприємствам забезпечити стійкий розвиток і досягти успіху в умовах ринку.

Необхідно зазначити, що формування механізму стійкого розвитку підприємства є безперервним процесом, який протікає в умовах постійно мінливих факторів зовнішнього і внутрішнього середовища. Елементи цього механізму повинні мати властивості рухливості, урегульованості, проте ступінь їх гнучкості залежить від норм чинного законодавства, організаційно-правової форми підприємства, внутрішньої організаційної структури, кваліфікації та мотивації персоналу, конкуренції, джерел фінансових ресурсів.

Таким чином, основними етапами формування механізму стійкого розвитку на підприємствах можуть бути:

1) визначення стратегії розвитку організації:

- оцінка зовнішнього середовища;
- аналіз поточного стану підприємства;
- визначення цільових орієнтирів для результатів діяльності;
- формування місії, визначення цілей та набору стратегій стійкого розвитку підприємства.

2) діагностика сукупного потенціалу розвитку:

- аналіз наявності ресурсів і компетенцій;
- оцінка фактичної внутрішньорівневої взаємодії у ланцюгу «ресурси – компетенції - результати»;
- оцінка фактичної міжрівневої взаємодії, збалансованості розвитку складових потенціалу розвитку.

3) проектування стійкого розвитку:

- оцінка показників ефективності проекту стійкого розвитку;
- розробка системи цільових показників та інструментів забезпечення стійкого розвитку;
- сценарне моделювання та прогнозування майбутніх станів зовнішнього середовища.

4) реалізація стратегії стійкого розвитку:

- моніторинг зовнішнього середовища;
- адаптація взаємодії ресурсів і компетенцій до умов середовища;
- аналіз і оцінка одержаних результатів діяльності (оцінка індикаторів-результатів та факторів впливу на них);
- коригування цілей, їх пріоритетів та набору використовуваних стратегій (адаптація міжрівневої взаємодії);
- адаптація (за необхідності) місії підприємства до нових умов середовища. [17]

2.2 Основні напрямки розвитку підприємництва в умовах нестабільності

Умови нестабільної економіки можуть створювати ряд проблем для розвитку підприємництва. До основних проблем розвитку підприємництва можна віднести:

1. Необхідність адаптації до змін. Нестабільність може включати політичні, економічні або соціальні зміни, які впливають на підприємства. Це може вимагати зміни стратегій або розробки нових продуктів і послуг для виживання на ринку.

2. Фінансові проблеми. Нестабільність може призвести до зниження попиту на товари і послуги, що може вплинути на дохід підприємства. Крім

того, фінансові ринки можуть бути нестабільними, що ускладнює доступ до капіталу для розвитку бізнесу.

3. Зміни в законодавстві. Нестабільність може призвести до змін в законодавстві, що може вплинути на діяльність підприємства. Нові правила і регуляції можуть вимагати додаткових витрат або обмежувати можливості розвитку бізнесу.

4. Втрата довіри споживачів. Нестабільність може призвести до втрати довіри споживачів до підприємства. Наприклад, політичні кризи або економічні зміни можуть створити негативний образ підприємства, що може вплинути на його репутацію та продажі.

5. Нестабільність кадрів. Нестабільність може призвести до зменшення доступності кваліфікованих працівників або зміни вимог до навичок і знань, що може ускладнити залучення та утримання персоналу.

Для подолання цих проблем підприємство може застосовувати наступні напрямки розвитку підприємництва в умовах нестабільності:

1. Диверсифікація бізнесу: розширення асортименту товарів або послуг, пошук нових ринків та сегментів, що дозволяє зменшити ризики та залежність від одного напрямку діяльності.

2. Адаптація до змін: швидка реакція на зміни в економічному та політичному середовищі, впровадження нових технологій та інновацій, зміна організаційної структури підприємства.

3. Ефективне фінансове управління: збільшення фінансової стійкості підприємства, залучення додаткових джерел фінансування, оптимізація витрат та управління оборотними активами.

4. Розвиток маркетингових стратегій: вивчення потреб та попиту на ринку, розробка конкурентоспроможних продуктів, залучення нових клієнтів та підтримка відносин зі старими.

5. Підвищення конкурентоспроможності: покращення якості продукції або послуг, вдосконалення процесів виробництва, залучення та розвиток кваліфікованого персоналу.

6. Залучення інвестицій: пошук нових джерел фінансування, співпраця з інвестиційними фондами, банками та іншими інвесторами для реалізації проектів розвитку.

7. Розвиток мережевих зв'язків: співпраця з партнерами та постачальниками, вступ до асоціацій та об'єднань, що дозволяє отримати доступ до нових ресурсів та ринків.

8. Підтримка інновацій: стимулювання творчості та інноваційної діяльності серед працівників, співпраця з науковими установами та дослідницькими центрами.

Ці напрямки допомагають підприємствам адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі та забезпечувати стійкий розвиток навіть у нестабільних умовах[28,29,30-34,36,39,40,41,49,50,56,58].

2.3. Методика аналізу фінансового стану підприємства

Аналіз майна та джерел його фінансування за даними форми №1 «Баланс» є важливим інструментом для оцінки фінансового стану підприємства. Для проведення такого аналізу можна використовувати скорочений аналітичний баланс, який утворюється шляхом об'єднання однорідних статей з вихідного балансу та доповнення його відповідними показниками структури та динаміки.

Горизонтальний аналіз дозволяє виявити співвідношення між основним та оборотним капіталом підприємства. Це допомагає виявити тенденції зміни майна підприємства, зокрема його ліквідності та оборотності. Співвідношення оборотних та необоротних активів повинно відповідати специфіці та виробничій спрямованості підприємства.

Вертикальний аналіз, з свого боку, досліджує структуру активів та пасивів балансу. Це дозволяє виявити зміни питомої ваги запасів, дебіторської заборгованості та грошових коштів у структурі майна підприємства.

Після проведення аналізу майна підприємства, необхідно оцінити склад та структуру джерел формування капіталу. Аналіз пасиву балансу допомагає визначити співвідношення між власним та позиковим капіталом, а також розрахувати питому вагу власного капіталу в підсумку пасиву балансу.

Після проведення аналізу майна та джерел його фінансування, бажано надати рекомендації, які допоможуть підприємству збільшити фінансування свого майна за рахунок власних коштів та уникнути залежності від ризикових джерел фінансування, таких як кредиторська заборгованість.

Одним з абсолютних показників фінансової стійкості є відношення власного капіталу до загального обсягу активів підприємства. Цей показник відображає ступінь власного фінансування активів і показує, наскільки підприємство залежить від зовнішнього фінансування.

Інший абсолютний показник - це відношення капіталу до зобов'язань. Цей показник відображає ступінь залежності підприємства від зовнішніх зобов'язань і показує, наскільки підприємство може виконати свої зобов'язання перед кредиторами.

Відносні показники фінансової стійкості включають відношення власного капіталу до чистих активів і відношення власного капіталу до загального капіталу. Ці показники відображають ступінь фінансової стійкості підприємства відносно його активів і капіталу.

Після проведення аналізу фінансової стійкості підприємства, можна надати рекомендації щодо збільшення фінансування активів за рахунок власних коштів, зменшення залежності від зовнішнього фінансування, а також покращення управління фінансовими ресурсами.

Існує велика кількість коефіцієнтів, за допомогою яких можна проаналізувати фінансову стійкість підприємства. Охарактеризуємо дев'ять коефіцієнтів, які дозволяють найбільш точно виявити причини, що зумовлюють погіршення або поліпшення фінансового стану підприємства.

1. Коефіцієнт автономії ((фінансової незалежності) або концентрації власного капіталу)

$$\text{Коефіцієнт автономії} = \frac{\text{Власний капітал}}{\text{Валюта балансу}} \quad (2.1)$$

Коефіцієнт автономії характеризує незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування його господарської діяльності. Він показує питому вагу власного капіталу в загальній сумі джерел фінансування майна підприємства. Зростання цього коефіцієнта характеризує тенденцію до зниження залежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування його активів. Чим вище зазначений коефіцієнт, тим підприємство більш фінансово стійке та незалежне від кредитів та позик.

Рекомендоване значення коефіцієнта автономії більше або дорівнює 0,5. Це означає, що майно підприємства повинно бути мінімум на 50% профінансовано (придбано) за рахунок його власних коштів. П'ятдесят відсотків є нижньою межею, згідно з якою підприємство буде вважатися незалежним. Розмір рекомендованого значення цього коефіцієнта залежить від галузевої специфіки та від виробничого потенціалу підприємства. У разі зниження цього коефіцієнта та одночасному зростанні швидкості оборотності оборотних коштів підприємства, наявності стабільного попиту на надавані послуги і низького рівня постійних витрат – підприємство також буде вважатися фінансово стійким.

2. Наступним коефіцієнтом, який дозволяє проаналізувати фінансову стійкість підприємства, є коефіцієнт фінансової залежності.

$$\text{Коефіцієнт фінансової залежності} = \frac{\text{Валюта балансу}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.2)$$

Цей коефіцієнт показує, яка сума активів підприємства припадає на одну гривню його власних коштів. Рекомендоване значення коефіцієнта фінансової залежності більше або дорівнює 1. Тобто, якщо значення цього коефіцієнта дорівнює 1 або 100%, то це вказує на те, що підприємство не використовує позикові кошти при фінансуванні свого майна. Також це свідчить про те, що

його господарська діяльність повністю фінансується за рахунок власного капіталу. Якщо ж значення коефіцієнта фінансової залежності дорівнює 1,5, то його можна пояснити таким чином: на кожні 1,5 гривні, вкладених в активи підприємства, припадає 1 гривня власних коштів та 0,5 гривні – позикових.

3. Коефіцієнт фінансового ризику

$$\text{Коефіцієнт фінансового ризику} = \frac{\text{Позиковий капітал}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.3)$$

Зазначений коефіцієнт є узагальнюючим при аналізі фінансової стійкості підприємства. Зростання його значення свідчить про посилення залежності підприємства від позикових коштів і, відповідно, зниженні його фінансової стійкості.

Рекомендоване значення коефіцієнта фінансового ризику менше або дорівнює 1. Якщо значення цього показника дорівнює 1, то це означає, що на одну гривню, вкладену у власний капітал підприємства, припадає одна гривня позикових коштів. Це крайня межа (рівність між власними та позиковими коштами підприємства), яка явно показує міру його фінансової стійкості. Якщо ж значення коефіцієнта дорівнює, наприклад, 1,2 – то це свідчить про остаточну втрату фінансової стійкості товариства, оскільки на одну гривню власного капіталу припадає 1,2 гривні позикового. Це означає, що майно, яке належить підприємству, придбано переважно за рахунок позикового капіталу і управлінський персонал товариства вже не в змозі самостійно приймати рішення щодо розвитку підприємства. Тобто остаточне рішення про здійснення тієї чи іншої угоди вже буде прийматися тільки після згоди на це кредиторів товариства.

4. Коефіцієнт мобільності

$$\text{Коефіцієнт мобільності} = \frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Необоротні активи}} \quad (2.4)$$

Цей коефіцієнт характеризує, скільки оборотних коштів (у гривнях) припадає на одну гривню необоротних активів. Тобто відображає структуру майна підприємства. Структура майна підприємства або органічна будова його капіталу є одним із критеріїв, який, так би мовити, визначає тип фінансової стійкості товариства. Для пояснення інформаційної значущості коефіцієнта мобільності при проведенні аналізу фінансової стійкості підприємства наведемо такий приклад. Якщо вертикальний аналіз майна підприємства показує, що за досліджуваний період структура його активів змінилася таким чином: зменшилася частка необоротних активів, і, відповідно, зросла питома вага оборотних активів, то це свідчить про прискорення оборотності авансованого капіталу підприємства. Такий висновок можна також зробити після проведення аналізу тенденції зміни коефіцієнта мобільності (протягом досліджуваного періоду значення цього коефіцієнта збільшиться). Це, у свою чергу, означає, що на кінець звітної періоду порівняно з попереднім, оборотного капіталу в підприємства стало більше ніж основного. Наведена тенденція в зміні органічної будови капіталу підприємства свідчить про те, що його маневреність та дохідність зросли за аналізований період, що є ознакою підвищення фінансової стійкості товариства. Тому тенденція щодо збільшення коефіцієнта мобільності вкаже, умовно кажучи, на підвищення фінансової стійкості організації.

Співвідношення між оборотним та основним капіталом варіюється залежно від галузевої належності та розмірів підприємства, виду його діяльності та ін. Оптимальне співвідношення між цими видами активів повинно бути 30 на 70%.

5. Коефіцієнт маневреності власного капіталу

$$\text{Коефіцієнт маневреності власного капіталу} = \frac{\text{Власні оборотні кошти}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.5)$$

Цей коефіцієнт показує, яка частка власного капіталу підприємства перебуває в мобільній формі. Якщо значення коефіцієнта, наприклад, становить

0,4 – це означає, що 40% власного капіталу підприємства перебуває в мобільній формі. Тобто ці власні кошти направлені на фінансування поточної діяльності підприємства. За рахунок цих коштів були частково (або повністю) придбані сировина і матеріали та інші складові оборотного капіталу товариства.

Таким чином, коефіцієнт маневреності власного капіталу показує, яка частина власного капіталу перебуває в обороті, тобто в тій формі, яка дає змогу вільно маневрувати цими засобами. Чим вище значення цього коефіцієнта, тим ефективніше використовуються власні оборотні кошти підприємства і, відповідно, вища міра його фінансової стійкості.

6. Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами

$$\text{Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами} = \frac{\text{Власні оборотні кошти}}{\text{Запаси}} \quad (2.6)$$

Рекомендоване значення коефіцієнта маневреності власного капіталу більше або дорівнює 0,1. Зазначений коефіцієнт характеризує міру фінансової стійкості по відношенню до покриття власними оборотними коштами величини запасів товариства. Чим вище значення цього коефіцієнта, тим більш фінансово стійким є досліджуване підприємство. На кожну гривню, яка вкладена в запаси, повинна приходиться одна гривня (або більше) власних оборотних коштів.

7. Коефіцієнт автономії джерел формування запасів

$$\text{Коефіцієнт автономії джерел формування запасів} = \frac{\text{Власні оборотні кошти}}{\text{Основні джерела формування запасів}} \quad (2.7)$$

Цей коефіцієнт характеризує частку власних оборотних коштів у загальній сумі основних джерел формування запасів підприємства. Щодо його рекомендованого значення, відмітимо, що чим більше цей коефіцієнт, тим більш фінансово стійке досліджуване підприємство. Оптимальним значенням коефіцієнта автономії джерел формування запасів є 1. Таке значення вказаного

коефіцієнта показує, що джерела формування запасів товариства повністю складаються з його власних оборотних коштів. Це, у свою чергу, свідчить про абсолютну фінансову стійкість аналізованого підприємства.

8. Коефіцієнт кредиторської заборгованості

$$\text{Коефіцієнт кредиторської заборгованості} = \frac{\text{Кредиторська заборгованість}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (2.8)$$

Цей коефіцієнт показує питому вагу кредиторської заборгованості у складі поточних зобов'язань підприємства. Кредиторська заборгованість, як уже раніше було зазначено, є найбільш ризиковим джерелом фінансування оборотних активів товариства, оскільки термін його повернення кредиторам є найбільш коротким (порівняно з короткостроковими кредитами банків). Тому найбільш прийнятним є фінансування оборотних активів підприємства за рахунок короткострокових кредитів (які треба повертати банку через рік), ніж за рахунок кредиторської заборгованості (ці зобов'язання необхідно погашати через місяць). Із зазначеного випливає, що чим менше значення коефіцієнта кредиторської заборгованості, тим більш фінансово стійке підприємство. Разом з тим, відмітимо, що зазвичай управлінській персонал підприємства вдається до покриття його потреб у сировині, матеріалах та ін. за рахунок найбільш строкових зобов'язань. Фінансовим менеджерам підприємства необхідно контролювати терміни погашення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги та внутрішньої кредиторської заборгованості підприємства задля збереження його фінансової стійкості.

9. Коефіцієнт співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю

$$\text{Коефіцієнт співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю} = \frac{\text{Дебіторська заборгованість}}{\text{Кредиторська заборгованість}} \quad (2.9)$$

Цей коефіцієнт показує, достатньо в підприємства грошових коштів, які будуть перераховані на його поточний рахунок від дебіторів наприкінці терміну погашення дебіторської заборгованості, для покриття найбільш строкових зобов'язань підприємства, чи ні. Аналіз виявленої тенденції у зміні коефіцієнта співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства, як правило, підтверджує виявлені раніше тенденції до зниження або збільшення його фінансової стійкості за допомогою таких коефіцієнтів, як коефіцієнт маневреності власного капіталу, коефіцієнт фінансового ризику та ін. Тому остаточні висновки щодо зниження або збільшення фінансової стійкості товариства необхідно формулювати на основі аналізу тенденцій у зміні всіх наведених дев'яти відносних показників, на основі яких можна проаналізувати фінансову стійкість підприємства.

Щодо рекомендованого значення коефіцієнта співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства, то практика показує, що воно повинно дорівнювати 1. За таких умов господарювання коштів, які будуть отримані підприємством від дебіторів, повністю вистачить для покриття найбільш строкових зобов'язань підприємства перед кредиторами. [5]

В економічній літературі прийнято розрізняти ліквідність активів, ліквідність балансу і ліквідність підприємства.

Під ліквідністю активу розуміють здатність його до трансформації у грошові кошти, а ступінь ліквідності активу визначається проміжком часу, необхідним для його перетворення у грошову форму. Чим менше потрібно часу для інкасації певного активу, тим вища його ліквідність. При цьому варто розрізняти поняття ліквідності сукупних активів як можливість їхньої швидкої реалізації при банкрутстві й самоліквідації підприємства і поняття ліквідності оборотних активів, що забезпечує його поточну платоспроможність. Мається на увазі, що кожен вид оборотних активів має пройти відповідні стадії операційного циклу, перш ніж трансформуватися в готівку. Тобто, грошові кошти, вкладені у виробничі запаси, повинні послідовно пройти стадії

незавершеного виробництва, готової продукції, дебіторської заборгованості, і тільки після цього вони придуть до своєї вихідної форми.

Ліквідність балансу – можливість суб'єкта господарювання перетворити активи в готівку і погасити свої платіжні зобов'язання, а точніше - це ступінь покриття боргових зобов'язань підприємства його активами, термін погашення яких у готівку відповідає терміну погашення платіжних зобов'язань. Якісна відмінність цього поняття від ліквідності активів у тому, що ліквідність балансу відбиває міру погодженості обсягів і ліквідності активів з розмірами і термінами погашення зобов'язань, тоді як ліквідність активів визначається безвідносно до пасиву балансу.

Коли говорять про ліквідність підприємства, мають на увазі наявність у нього оборотних коштів у розмірі, теоретично достатньому для погашення поточних зобов'язань, хоча б і з порушенням термінів погашення, які передбачені контрактами.

Ліквідність підприємства визначається наявністю в нього ліквідних засобів, до яких належить наявність готівки, грошових коштів на рахунках у банках та елементи оборотного капіталу, які легко можна реалізувати. Ліквідність відображає здатність підприємства в будь-який момент часу здійснювати необхідні витрати.

Таким чином, ліквідність підприємства – це його здатність перетворювати свої активи у гроші для покриття всіх необхідних платежів по мірі настання їх терміну.

Ліквідність можна розглядати з двох боків: як час, необхідний для продажу активу, і як суму, яка виручена від його продажу. Два ці боки тісно пов'язані: часто можна продавати активи за короткий час, але зі значною знижкою в ціні.

Нездатність підприємства погасити свої боргові зобов'язання протягом декількох місяців перед кредиторами та бюджетом призводить до банкрутства.

Існують такі коефіцієнти платоспроможності:

1. Коефіцієнт абсолютної ліквідності

$$\text{Коефіцієнт абсолютної ліквідності} = \frac{\text{Грошові кошти та їх еквіваленти}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (2.10)$$

Рівень коефіцієнта абсолютної ліквідності показує, яку частину поточних зобов'язань може бути погашено за рахунок грошових коштів та їх еквівалентів. Чим більша його величина, тим вища гарантія погашення боргів.

Рекомендоване значення зазначеного коефіцієнта можна проінтерпретувати таким чином: за рахунок найбільш ліквідних активів повинно бути погашено не менше 25% поточних зобов'язань підприємства.

2. Коефіцієнт проміжної або швидкої ліквідності

$$\text{Коефіцієнт проміжної ліквідності} = \frac{\text{Грошові кошти та їх еквіваленти} + \text{дебіторська заборгованість}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (2.11)$$

Цей коефіцієнт показує прогнозовані платіжні можливості підприємства в умовах своєчасного проведення розрахунків з дебіторами. Він характеризує очікувану платоспроможність підприємства на період, який дорівнює середній тривалості одного обороту дебіторської заборгованості, а також оцінює здатність підприємства до погашення своїх поточних зобов'язань у разі його важкого фінансового положення, коли немає можливості продати запаси.

Збільшення коефіцієнта швидкої ліквідності за рахунок зростання дебіторської заборгованості навряд чи позитивно відіб'ється на платоспроможності товариства. Низький рівень цього коефіцієнта вказує на необхідність постійної роботи з дебіторами для забезпечення можливості оборнення найбільш ліквідної частини оборотних коштів (порівняно із запасами) в грошову форму для розрахунків за поточними зобов'язаннями підприємства.

3. Коефіцієнт покриття або коефіцієнт загальної ліквідності

$$\text{Коефіцієнт загальної ліквідності} = \frac{\text{Грошові кошти та їх еквіваленти} + \text{дебіторська заборгованість} + \text{запаси}}{\text{Поточні зобов'язання}} \quad (2.12)$$

Рівень коефіцієнта загальної ліквідності показує достатність у підприємства оборотних коштів для покриття своїх поточних зобов'язань. Він також характеризує запас фінансової міцності внаслідок перевищення оборотних активів над поточними зобов'язаннями. Перевищення значення зазначеного коефіцієнта понад рекомендованого значення (≥ 2) вважається для підприємства небажаним, оскільки за таких умов господарювання відбувається неефективне нарощування запасів. [5]

3 АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»

3.1 Загальна характеристика ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»

Товариство з обмеженою відповідальністю «ДИМЕР ТРАНСБУД» є підприємством, зареєстрованим в Україні. Основною діяльністю компанії є будівництво та реконструкція об'єктів житлової та комерційної нерухомості. Компанія може займатися будівництвом житлових будинків, офісних приміщень, торгових центрів, готелів та інших будівельних проєктів. ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД» може виконувати роботи на всіх етапах будівництва – від проєктування до здачі об'єкту в експлуатацію. Компанія може мати власну команду фахівців, включаючи інженерів, архітекторів, будівельників та інших спеціалістів.

Інформацію про компанію ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД», відповідно даних з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, викладено в табл. 3.1

Таблиця 3.1 – Інформація про ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД» з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

Найменування юридичної особи, у тому числі скорочене	Товариство з обмеженою відповідальністю «ДИМЕР ТРАНСБУД» (ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»)
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Назва юридичної особи	«ДИМЕР ТРАНСБУД»
Ідентифікаційний код юридичної особи	42808738
Місцезнаходження юридичної особи	Україна, 07330, Київська обл., Вишгородський р-н, селище міського типу Димер, вул. Степана Разіна, буд. 18
Розмір статутного (складеного) капіталу (пайового фонду)	Розмір: 3 000,00 грн.
Перелік засновників (учасників) юридичної особи: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), країна громадянства, місце проживання, якщо засновник – фізична особа; найменування, країна резидентства, місцезнаходження та ідентифікаційний код, якщо засновник – юридична особа;	Кінцевий бенефіціарний власник (контролер) – Осадчий Сергій Васильович, країна громадянства Україна, місце проживання: 07330, Київська область, Вишгородський район, селище міського типу Димер, вул. Степана Разіна, буд. 18. Осадчий Сергій Васильович, громадянство:

Продовження табл. 3.1

інформація про встановлення вимоги нотаріального засвідчення справжності підпису під час прийняття рішень з питань діяльності юридичної особи та/або вимоги	Україна, місцезнаходження: Україна, 07330, Київська обл., Вишгородський р-н, селище міського типу Димер, вул. Степана Разіна, буд. 18
нотаріального посвідчення правочину, предметом якого є частка учасника у статутному (складеному) капіталі (пайовому фонді) юридичної особи; розмір частки засновника (учасника)	Розмір частки засновника (учасника): 3 000,00 грн.
Види діяльності	<p>49.41 Вантажний автомобільний транспорт (основний)</p> <p>09.90 Надання допоміжних послуг у сфері добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів</p> <p>08.12 Добування піску, гравію, глини і каоліну</p> <p>08.99 Добування інших корисних копалин та розроблення кар'єрів, н.в.і.у.</p> <p>08.11 Добування декоративного та будівельного каменю, вапняку, гіпсу, крейди та глинистого сланцю</p> <p>47.19 Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах</p> <p>47.99 Інші види роздрібної торгівлі поза магазинами</p> <p>47.52 Роздрібна торгівля залізними виробами, будівельними матеріалами та санітарно-технічними виробами в спеціалізованих магазинах</p> <p>46.90 Неспеціалізована оптова торгівля</p> <p>46.77 Оптова торгівля відходами та брухтом</p> <p>46.73 Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням</p> <p>43.12 Підготовчі роботи на будівельному майданчику</p> <p>45.32 Роздрібна торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів</p> <p>45.31 Оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів</p> <p>45.11 Торгівля автомобілями та легковими автотранспортними засобами</p> <p>45.19 Торгівля іншими автотранспортними засобами</p> <p>45.20 Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів</p> <p>49.42 Надання послуг перевезення речей (переїзду)</p>
Відомості про органи управління юридичної особи	Вищий – загальні збори учасників; Виконавчий – директор

Продовження табл. 3.1

Відомості про керівника юридичної особи, про інших осіб, які можуть вчиняти дії від імені юридичної особи, у тому числі підписувати договори, подавати документи для державної реєстрації тощо: прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дані про наявність обмежень щодо представництва юридичної особи	Осадчий Сергій Васильович – керівник
Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі про проведення державної реєстрації юридичної особи – у разі, коли державна реєстрація юридичної особи була проведена після набрання чинності Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців"	Дата запису: 08.02.2019 Номер запису: 13341020000006525
Місцезнаходження реєстраційної справи	Вишгородська районна державна адміністрація
Інформація для здійснення зв'язку	Телефон: +380975259313, Адреса електронної пошти: dymetransbud@ukr.net

3.2 Аналіз фінансових результатів ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»

Щоб виконати оцінку ефективності роботи ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД» на будівельному Україні необхідно провести аналіз фінансових-господарських результатів діяльності компанії за 2021–2022 роки.

Спочатку проведемо аналіз складу і структури майна Товариства з обмеженою відповідальністю «ДИМЕР ТРАНСБУД», а також джерел його фінансування (табл. 3.2.).

Аналіз зміни величини і структури майна підприємства показав, що загальна сума його активів за період з 2021 по 2022 роки зменшилася на 14,53%, що є негативною характеристикою майнового стану підприємства та свідчить про зниження активності підприємства, зменшення обсягу виробництва або збуту товарів та послуг. Це може бути наслідком падіння попиту на продукцію підприємства або інших економічних факторів.. Зменшення майна організації відбулося внаслідок скорочення оборотних активів (їхня вартість впала на 22,10%). При цьому зменшення оборотних

активів може свідчити про зміну фінансово-інвестиційної стратегії розвитку підприємства.

Гроші та їхні еквіваленти товариства за досліджуваний період теж зменшилися на 99,53 % і на кінець звітного року склали 0,7 тис. грн. Їхня питома вага в структурі майна підприємства також знизилася до 0,04 %. Усе це свідчить, що структура оборотних активів організації на кінець звітного періоду порівняно з попереднім дещо погіршилася з позиції платоспроможності.

Таким чином, аналіз складу та структури майна організації показав, що на підприємстві протягом досліджуваного періоду структура майна стала менш мобільною.

Таблиця 3.2 – Агрегований порівняльний аналітичний баланс ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»

Стаття балансу	на кінець 2021 року		на кінець 2022 року		зміни у 2022 р. порівняно з 2021 р.	
	тис. грн.	% до підсумку	тис. грн.	% до підсумку	абсолютні (+/-), тис. грн.	темп приросту, %
АКТИВ						
I. Необоротні активи						
Основні засоби:	774	39,81%	751	45,15%	-24	-3,07%
Усього за розділом I	774	39,81%	751	45,15%	-24	-3,07%
II. Оборотні активи						
Запаси	670	34,42%	701	42,14%	31	4,63%
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	353	18,15%	211	12,67%	-142	-40,33%
Гроші та їх еквіваленти	148	7,61%	1	0,04%	-147	-99,53%
Усього за розділом II	1 171	60,19%	912	54,85%	-259	-22,10%
Баланс	1 945	100,00%	1 663	100,00%	-283	-14,53%
ПАСИВ						
I. Власний капітал						
Зареєстрований (пайовий) капітал	3	0,15%	3	0,18%	0	0,00%
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	132	6,81%	162	9,75%	30	22,43%
Усього за розділом I	135	6,96%	165	9,93%	30	21,94%
III. Поточні зобов'язання та забезпечення						
Поточна кредиторська заборгованість за:						
товари, роботи, послуги	100	5,16%	27	1,61%	-74	-73,31%
Інші поточні зобов'язання	1 709	87,88%	1 471	88,46%	-239	-13,96%
Усього за розділом III	1 810	93,04%	1 498	90,07%	-312	-17,26%
Баланс	1 945	100,00%	1 663	100,00%	-283	-14,53%

Далі проаналізуємо склад і динаміку джерел фінансування активів підприємства. Згідно з даними табл. 3.2 видно, що активи товариства придбані переважно за рахунок його запозичених коштів. На це вказує значення питомої ваги поточних зобов'язань в складі джерел фінансування майна організації (у середньому 91%).

Аналіз показав, що протягом досліджуваного періоду власний капітал підприємства зріс на 21,94 %. Його збільшення відбулося за рахунок зростання нерозподіленого прибутку протягом аналізованого періоду, що свідчить про ефективне здійснення господарської діяльності на підприємстві. Питома вага власного капіталу в структурі джерел фінансування майна товариства збільшилася до 9,93 % на кінець звітного року. Вказані дані свідчать про те, що підприємство зменшило свою залежність від зовнішніх джерел фінансування і збільшило свою власну капіталізацію. Це може бути позитивним сигналом, оскільки підприємство стає більш стійким до фінансових ризиків і може мати більшу контроль над своєю діяльністю. Зменшення поточної кредиторської заборгованості також свідчить про те, що підприємство краще управляє своїми зобов'язаннями і може мати більшу фінансову стабільність.

Аналіз показав, що ТОВ "ДИМЕР ТРАНСБУД" має позитивну тенденцію зростання нерозподіленого прибутку, незважаючи на нестабільність економіки. Це може свідчити про те, що компанія успішно збільшує свою ефективність роботи і генерує більше прибутку. Зростання нерозподіленого прибутку означає, що компанія залишає більше коштів для розвитку, і це може вказувати на позитивну фінансову стійкість та перспективи подальшого зростання.

Протягом 2021-2022 років чистий дохід ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД» суттєво знижується. Це може бути викликано різними факторами, такими як зниження попиту на їхні послуги або збільшення конкуренції на ринку. Однак, прибуток підприємства все ще показує незначну позитивну динаміку, що може свідчити про ефективне управління витратами або розумну стратегію залучення нових клієнтів. (табл. 3.3).

**Таблиця 3.3 – Аналіз фінансового результату підприємства
(у тис. грн.)**

Показник	Роки		Зміни у 2022 році порівняно з 2021 роком
	2021 рік	2022 рік	
Чистий дохід від реалізації продукції	2 208,3	589,4	-1 618,9
Собівартість реалізованої продукції	1 678,3	395,7	-1 282,6
Витрати (інші операційні, інші, собівартість)	2 175,9	553,2	-1 622,7
Фінансовий результат до оподаткування	32,4	36,2	3,8
Податок на прибуток	5,8	6,5	0,7
Чистий прибуток	26,6	29,7	3,1

Результати фінансової діяльності підприємства ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД» за 2022 рік показують позитивну динаміку. Хоча чистий дохід та собівартість продукції знижуються, проте фінансовий результат до оподаткування, податок на прибуток і чистий прибуток зросли.

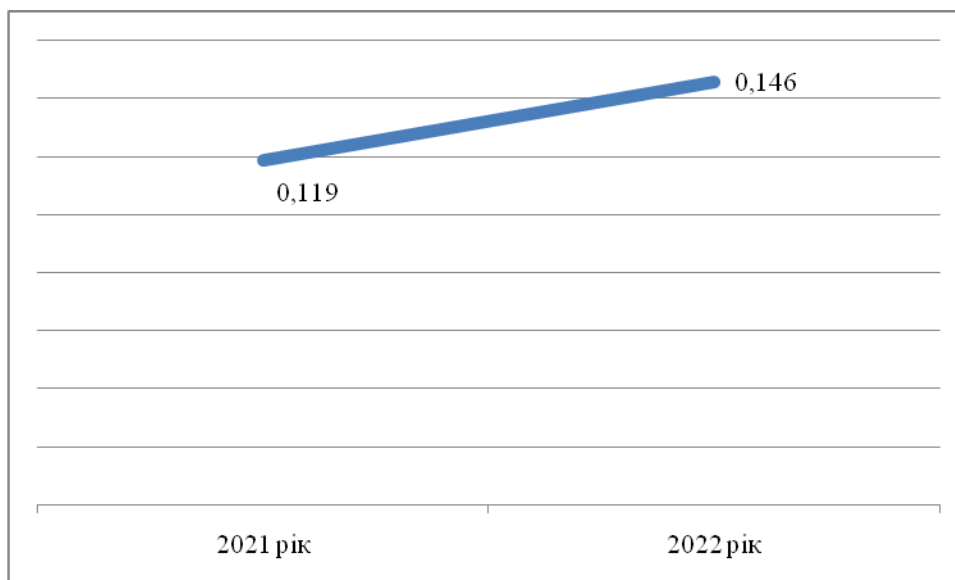
Це може бути результатом ефективного управління витратами, оптимізації виробничих процесів, збільшення обсягу продажів або покращення цінової політики. Такі позитивні зміни свідчать про успішну роботу підприємства і можуть бути підставою для подальшого розвитку і розширення бізнесу.

Для аналізу майнового стану підприємства потрібно розрахувати коефіцієнти зносу, оновлення та вибуття основних засобів:

2021 рік - $K_3 = 0,119$;

2022 рік - $K_3 = 0,146$.

На основі отриманих даних побудуємо графік (рис. 3.1)

Рисунок 3.1 – Динаміка зміни коефіцієнту зносу

Збільшення зносу не є позитивною тенденцією, оскільки воно може свідчити про зменшення оновлення основних засобів. Знос - це процес фізичного зношування та морального старіння активів, таких як машини, обладнання, будівлі тощо. Збільшення зносу може означати, що підприємство не вкладає достатньо ресурсів у покупку нових активів або їх ремонт, що може негативно позначитися на продуктивності та якості продукції. Для забезпечення стабільного функціонування підприємства і збереження його конкурентоспроможності, важливо забезпечувати своєчасне оновлення та заміну зношених активів.

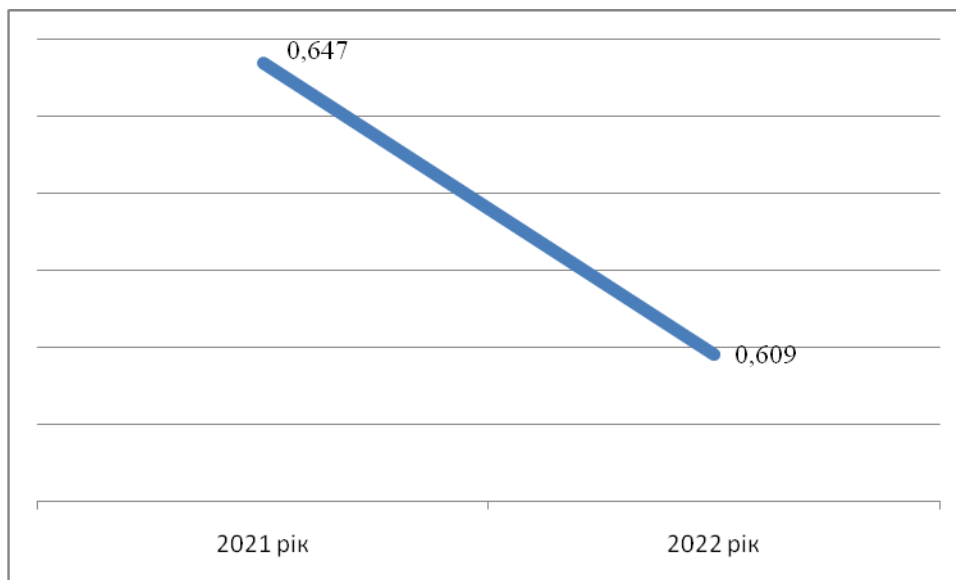
Розрахуємо коефіцієнти покриття, швидкої ліквідності, абсолютної ліквідності та чистий оборотний капітал для того щоб оцінити платоспроможність компанії і її здатність виконувати фінансові зобов'язання дати оцінку платоспроможності.

Коефіцієнт покриття дає змогу побачити, скільки грошових одиниць оборотних коштів припадає на кожну грошову одиницю короткострокових зобов'язань, і характеризує достатність оборотних коштів підприємства для погашення своїх боргів протягом періоду:

2021 рік - $K_{\text{покp}} = 0,647$;

2022 рік - $K_{\text{покp}} = 0,609$.

На основі отриманих даних побудуємо графік (рис. 3.2)

Рисунок 3.2 – Динаміка зміни коефіцієнту покриття

Коефіцієнт покриття має тенденцію до зменшення. Зменшення коефіцієнту покриття говорить про зменшення фінансової стійкості та можливість недостатнього покриття короткострокових зобов'язань оборотними коштами. Це може вказувати на недостатню ліквідність підприємства та ризик нездатності вчасно виконати свої зобов'язання перед кредиторами.

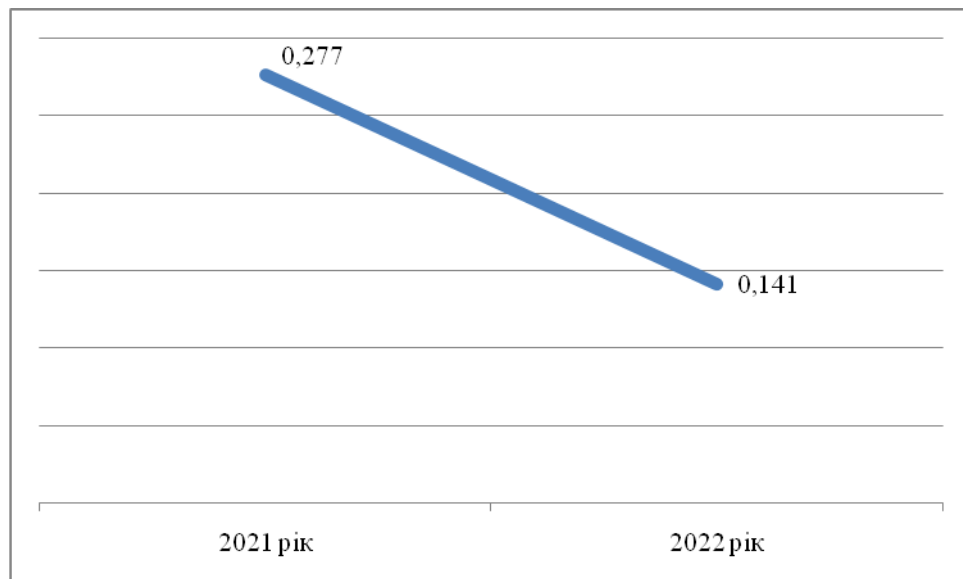
Коефіцієнт швидкої ліквідності показує скільки грошових одиниць ліквідних оборотних активів припадає на кожну грошову одиницю зобов'язань. Цей коефіцієнт вказує на готовність компанії виконувати свої фінансові зобов'язання в найближчому майбутньому. Чим вищий коефіцієнт, тим більша ліквідність компанії і тим більша ймовірність, що вона зможе виплатити свої зобов'язання вчасно:

2021 рік - $K_{\text{ш.л.}} = 0,277$;

2022 рік - $K_{\text{ш.л.}} = 0,141$.

На основі отриманих даних побудуємо графік (рис. 3.3)

Коефіцієнт має тенденцію до зниження та має значення нижче норми. Це може свідчити про проблеми з ліквідністю у підприємства. Нижче норми значення коефіцієнта швидкої ліквідності означає, що підприємство має недостатньо ліквідних активів для покриття своїх зобов'язань. Це може вказувати на проблеми зі здатністю підприємства виплачувати свої борги вчасно.

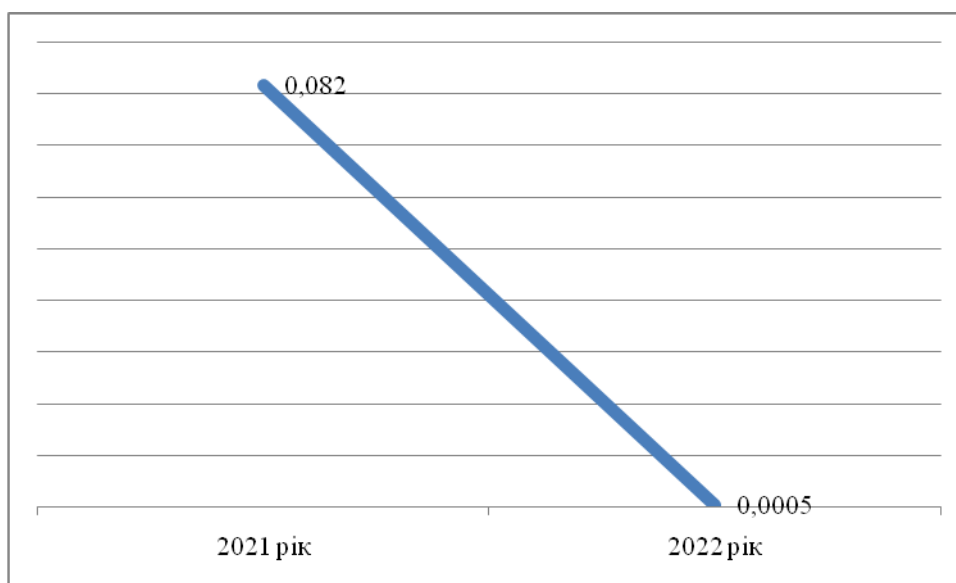
Рисунок 3.3 – Динаміка зміни коефіцієнту швидкої ліквідності

Коефіцієнт абсолютної ліквідності визначається як співвідношення грошових коштів та еквівалентів до короткострокової заборгованості. Цей показник вказує на готовність підприємства негайно погасити свої зобов'язання без необхідності продажу активів або отримання нового фінансування:

2021 рік - $K_{\text{а.л.}} = 0,082$;

2022 рік - $K_{\text{а.л.}} = 0,0005$.

На основі отриманих даних побудуємо графік (рис. 3.4)

Рисунок 3.4 – Динаміка зміни коефіцієнту абсолютної ліквідності

Як видно з розрахунків цей показник теж має тенденцію до спадання, що вказує на зниження негайної готовності підприємства ліквідувати короткострокову заборгованість. Це може бути результатом недостатнього накопичення грошових коштів або збільшення короткострокової заборгованості. Така ситуація може вказувати на проблеми зі збереженням достатнього рівня ліквідності у підприємства і потребує уваги та вжиття відповідних заходів для вирішення проблеми..

Чистий оборотний капітал характеризує спроможність підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання та розширювати подальшу діяльність. Він включає в себе запаси, дебіторську заборгованість та грошові кошти, які підприємство може використовувати для покриття своїх зобов'язань. Чистий оборотний капітал є показником фінансової стійкості та ефективності управління підприємством:

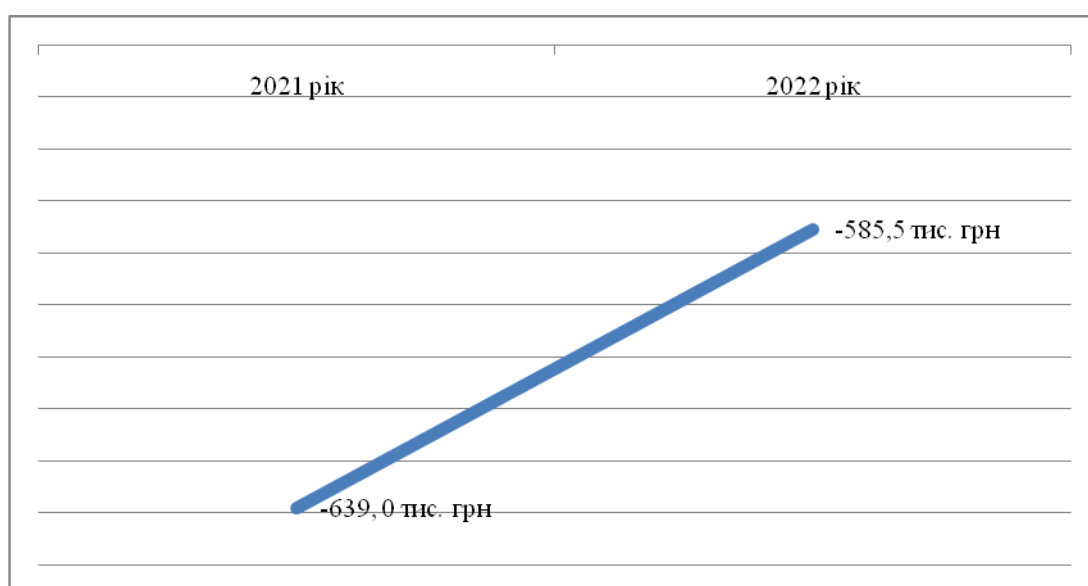
$$2021 \text{ рік} - K_{\text{ч.об.к.}} = -639;$$

$$2022 \text{ рік} - K_{\text{ч.об.к.}} = -585,5.$$

На основі отриманих даних побудуємо графік (рис. 3.5)

Даний показник характеризує величину оборотного капіталу, вільного від поточних фінансових зобов'язань. Чистий оборотний капітал від'ємний, а це означає, що поточні зобов'язання підприємства перевищують його поточні активи. Це може бути ознакою фінансових проблем у підприємства, так як воно не має достатньо ресурсів для покриття своїх зобов'язань. Така ситуація може викликати проблеми з ліквідністю та нестабільність підприємства. З розрахунків можна зробити висновок, що підприємство має проблеми з ліквідністю та є нестабільним.

Рисунок 3.5 – Динаміка зміни чистого оборотного капіталу

Всі показники мають тенденцію до зниження. В свою чергу це може вказувати на зменшення здатності підприємства виконувати свої поточні зобов'язання. Це може бути наслідком зростання неплатоспроможності підприємства або недостатнього генерування готівкових коштів для покриття поточних зобов'язань.

Зменшення показників ліквідності може мати негативний вплив на фінансову стабільність підприємства і його здатність до виконання своїх фінансових зобов'язань. Це може вимагати вжиття заходів для поліпшення ліквідності, таких як збільшення оборотних активів, зменшення поточних

зобов'язань, залучення додаткових джерел фінансування або оптимізація управління грошовими потоками.

Для того щоб оцінити фінансову стійкість розрахуємо коефіцієнти платоспроможності, фінансування, забезпеченості власними оборотними засобами, маневреності власного капіталу.

Коефіцієнт фінансової незалежності відображає співвідношення між власним та залученим капіталом у фінансуванні підприємства. Він вимірює, наскільки підприємство залежить від зовнішніх джерел фінансування, таких як банківські кредити, облігації, акціонерний капітал тощо:

$$2021 \text{ рік} - K_{\text{авт.}} = 0,930;$$

$$2022 \text{ рік} - K_{\text{авт.}} = 0,901.$$

На підприємстві значення коефіцієнту більше нормативного ($>0,5$). Як бачимо, коефіцієнт має позитивну динаміку, тобто залежність від запозичених коштів зростає.

Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами (нормативне значення $>0,1$) показує, яка частина матеріальних оборотних активів підприємства фінансується за рахунок власних коштів, а саме чистого оборотного капіталу:

$$2021 \text{ рік} - K_{\text{з.о.з.}} = -0,546;$$

$$2022 \text{ рік} - K_{\text{з.о.з.}} = -0,642.$$

Показник в 2022р. має від'ємне значення і говорить про те, що підприємство фінансує свої оборотні активи головним чином за рахунок зовнішніх джерел фінансування, таких як позики та кредити. Це може свідчити про недостатність власних ресурсів для покриття поточних зобов'язань підприємства. Низький коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами може вказувати на фінансову нестабільність підприємства та його залежність від зовнішнього фінансування.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу вказує на те, яка частина власного капіталу підприємства вкладена в оборотні засоби, а яка – капіталізована, і розраховується:

$$2021 \text{ рік} - K_{\text{м.в.к.}} = -0,232;$$

$$2022 \text{ рік} - K_{\text{м.в.к.}} = -0,001.$$

Показник теж має від'ємна значення, а це означає, що власний капітал підприємства недостатній для покриття оборотних засобів. Це може свідчити про фінансові проблеми підприємства, недостатню ліквідність або неправильне управління фінансами. В такій ситуації підприємству може бути важко забезпечити стабільну діяльність та зростання.

Таким чином оцінка фінансової стійкості показала, що протягом 2021-2022рр. в підприємства виникли фінансові проблеми, що призвело до фінансової нестабільності підприємства та виникнення залежності від зовнішнього фінансування.

Розрахуємо наступні показники рентабельності: коефіцієнт рентабельності активів, рентабельності власного капіталу, рентабельності продукції.

Рентабельність активів показує скільки прибутку припадає на 1 грн. активів. Це відношення вимірює ефективність використання активів підприємства для генерації прибутку

$$2021 \text{ рік} - K_{\text{рент.акт.}} = -0,232;$$

$$2022 \text{ рік} - K_{\text{рент.акт.}} = -0,001.$$

Рентабельність власного капіталу відображає ефективність використання власного капіталу компанією. Вона вимірює, яка норма прибутку генерується на кожну вкладену гривню власного капіталу:

$$2021 \text{ рік} - K_{\text{рент.влас.кап.}} = 0,0177;$$

$$2022 \text{ рік} - K_{\text{рент.влас.кап.}} = 0,198.$$

Рентабельність продукції вимірює ефективність виробництва та дозволяє оцінити, наскільки успішною є діяльність компанії у виробництві продукції:

$$2021 \text{ рік} - K_{\text{рент.прод.}} = 0,019;$$

$$2022 \text{ рік} - K_{\text{рент.прод.}} = 0,022.$$

Аналіз показників рентабельності показав покращення ефективності діяльності підприємства протягом 2021-2022рр., про що говорить незначне зростання показників.

У 2022 році ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД» опинилося в скрутному становищі, а саме втратило ліквідність, що призвело до фінансової нестабільності підприємства та виникнення залежності від зовнішнього фінансування.

3.3. Рекомендації та шляхи вдосконалення економічної діяльності ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД»

Для вдосконалення економічної діяльності ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД» можуть бути корисні наступні рекомендації та шляхи:

1. Аналіз ринку: важливо вивчити конкурентну ситуацію на ринку будівельних послуг і виявити можливості для розширення клієнтської бази. Дослідження ринку також допоможе встановити оптимальні ціни на послуги та матеріали.

2. Покращення якості послуг: забезпечення високої якості виконання робіт та задоволення потреб клієнтів є ключовим фактором успіху. Регулярний моніторинг якості та зворотний зв'язок від клієнтів допоможуть виявити можливі проблеми та вдосконалити процеси.

3. Ефективне управління витратами: аналіз витрат та пошук ефективних шляхів їх зниження допоможуть покращити фінансові показники компанії. Варто розглянути можливості для оптимізації закупівель, удосконалення логістичних процесів та використання нових технологій.

4. Розвиток маркетингових стратегій: розробка ефективних маркетингових стратегій, включаючи просування через соціальні медіа, участь у виставках та конференціях, може допомогти залучити нових клієнтів і підвищити уявлення про бренд.

5. Розвиток професійних навичок співробітників: інвестування в навчання та розвиток персоналу є важливим фактором для підвищення ефективності та якості роботи. Забезпечення співробітників необхідними знаннями та навичками допоможе збільшити конкурентоспроможність компанії.

6. Впровадження інновацій: впровадження нових технологій та інноваційних підходів може допомогти підвищити продуктивність та ефективність роботи. Варто розглянути можливості для використання будівельних систем і матеріалів, які забезпечують енергоефективність та сталість конструкцій.

7. Розширення послуг: розгляньте можливості для розширення спектру послуг, наприклад, додаткові будівельні роботи, ремонтні роботи або консультаційні послуги. Це може допомогти залучити нових клієнтів та збільшити дохід компанії.

8. Партнерство з іншими компаніями: розгляньте можливості для співпраці з іншими будівельними компаніями або постачальниками послуг. Це може допомогти залучити нові проекти та розширити географію діяльності.

Ці рекомендації та шляхи можуть допомогти ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД» покращити свою економічну діяльність та збільшити конкурентоспроможність на ринку будівельних послуг.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки.

Особливості діяльності підприємства в умовах економічної нестабільності можуть включати:

1. Аналіз ринку і зміни стратегії: підприємствам потрібно постійно відслідковувати зміни на ринку, аналізувати попит і конкуренцію, і відповідно змінювати свою стратегію.

2. Фінансове планування і управління ризиками: в умовах економічної нестабільності важливо мати чітке фінансове планування, враховувати можливі ризики і шукати способи їх управління.

3. Диверсифікація: підприємства можуть розглядати можливості диверсифікації своєї діяльності, шукаючи нові ринки або продукти, які можуть забезпечити стабільність у складних умовах.

4. Ефективне управління витратами: важливо зосередитися на ефективному управлінні витратами, зменшенні непродуктивних витрат і пошуку нових шляхів оптимізації бізнес-процесів.

5. Інновації і розвиток: в умовах нестабільності важливо бути гнучкими та інноваційними, шукати нові можливості для розвитку і впровадження нових технологій або продуктів.

Перспективи розвитку підприємства в умовах економічної нестабільності можуть включати:

1. Розвиток нових ринків: підприємства можуть шукати нові ринки або розширювати свою присутність на існуючих ринках, що дозволить збільшити обсяги продажів і забезпечити стабільний розвиток.

2. Впровадження нових технологій: застосування нових технологій може покращити ефективність виробництва і зменшити витрати, що дозволить підприємству бути конкурентоспроможним навіть в умовах нестабільності.

3. Розвиток інноваційних продуктів: створення нових інноваційних продуктів або послуг може дати підприємству конкурентну перевагу і залучити нових клієнтів.

4. Партнерство з іншими підприємствами: співпраця з іншими підприємствами може допомогти забезпечити стабільність і розвиток, об'єднуючи ресурси і експертизу.

5. Фокус на якість і обслуговування: в умовах економічної нестабільності важливо зосередитися на якості продукції або послуг і надати високий рівень обслуговування, що дозволить підприємству зберігати своїх клієнтів і залучати нових.

Загалом, в умовах економічної нестабільності підприємствам важливо бути гнучкими, шукати нові можливості і здійснювати адаптацію до змін. Розвиток інновацій, ефективне управління ризиками і партнерство можуть стати ключовими факторами успіху в таких умовах.

Також в роботі було проведено аналіз діяльності ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД», на підставі якого можна надати наступні рекомендації щодо підвищення ефективності роботи компанії.

Для вдосконалення економічної діяльності ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД» можуть бути корисні наступні рекомендації та шляхи:

1. Аналіз ринку: важливо вивчити конкурентну ситуацію на ринку будівельних послуг і виявити можливості для розширення клієнтської бази. Дослідження ринку також допоможе встановити оптимальні ціни на послуги та матеріали.

2. Покращення якості послуг: забезпечення високої якості виконання робіт та задоволення потреб клієнтів є ключовим фактором успіху. Регулярний моніторинг якості та зворотний зв'язок від клієнтів допоможуть виявити можливі проблеми та вдосконалити процеси.

3. Ефективне управління витратами: аналіз витрат та пошук ефективних шляхів їх зниження допоможуть покращити фінансові показники компанії.

Варто розглянути можливості для оптимізації закупівель, удосконалення логістичних процесів та використання нових технологій.

4. Розвиток маркетингових стратегій: розробка ефективних маркетингових стратегій, включаючи просування через соціальні медіа, участь у виставках та конференціях, може допомогти залучити нових клієнтів і підвищити уявлення про бренд.

5. Розвиток професійних навичок співробітників: інвестування в навчання та розвиток персоналу є важливим фактором для підвищення ефективності та якості роботи. Забезпечення співробітників необхідними знаннями та навичками допоможе збільшити конкурентоспроможність компанії.

6. Впровадження інновацій: впровадження нових технологій та інноваційних підходів може допомогти підвищити продуктивність та ефективність роботи. Варто розглянути можливості для використання будівельних систем і матеріалів, які забезпечують енергоефективність та сталість конструкцій.

7. Розширення послуг: розгляньте можливості для розширення спектру послуг, наприклад, додаткові будівельні роботи, ремонтні роботи або консультаційні послуги. Це може допомогти залучити нових клієнтів та збільшити дохід компанії.

8. Партнерство з іншими компаніями: розгляньте можливості для співпраці з іншими будівельними компаніями або постачальниками послуг. Це може допомогти залучити нові проекти та розширити географію діяльності.

Ці рекомендації та шляхи можуть допомогти ТОВ «ДИМЕР ТРАНСБУД» покращити свою економічну діяльність та збільшити конкурентоспроможність на ринку будівельних послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Проект Плану відновлення України. Матеріали робочої групи Національної ради з відновлення України від наслідків війни «Відновлення та розвиток економіки». 2022. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/economic-recovery-and-development.pdf>. (дата звернення 11.12.2023).
2. Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні : матеріали II Міжнародної наук.-практ. конф. молодих вчених і студентів (м. Львів, 25 січня 2022 р.) : тези доповідей. – Львів : Львівський торговельно-економічний університет, 2022. – 536 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/pidrozdily/Naukovo_Doslidna_Chastyna/Docs/2022_Zbirnik_konferenciji_2022.pdf. (дата звернення 21.11.2023)
3. Економіка і менеджмент 2023: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку : зб. наук. праць Міжнар. наук.-практ. конф., 6–7 квіт. 2023 р. : у 6 т. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2023. Т. 1 : Економіка підприємства: сучасні проблеми та перспективи розвитку. – 2023. – 124 с.
4. Економіка підприємства: проблеми та перспективи розвитку: матеріали II всеукр. наук.-практ. конф. студ., асп. та молодих учен., 25 груд. 2013 р., м. Дніпропетровськ / відп. ред. В.М. Шаповал; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – Д.: НГУ, 2014. – 88 с.
5. Економічний аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / В. В. Горлачук, О. Ю. Коваленко, С. М. Белінська – Миколаїв: ЧДУ ім. Петра могили, 2013. – 308 с.
6. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва в Україні [Електронний ресурс] : тези X Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 22–23 трав. 2019 р.) / відп. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 230 с.
7. Парфентій Л. А. Управління фінансовою безпекою підприємств в умовах економічної нестабільності: монографія: Суми, 2019, 184 с.
8. Бобиль В. В., Дехтяр С. С. Економічний розвиток промислових підприємств в умовах фінансової нестабільності: європейський досвід та українські реалії. Електронне фахове видання «Ефективна економіка. 2021. № 5 URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/5.pdf (дата звернення 11.12.2023).
9. Колодяжна І. В. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності торговельних підприємств України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2015. № 5 (62). С. 53-56. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/12354/1/ПРОБЛЕМИ%20ТА%20ПЕРСПЕКТИВИ%20РОЗВИТКУ%20ІННОВАЦІЙНОЇ%20ДІЯЛЬНОСТІ.pdf> (дата звернення 11.12.2023).
10. Красота О. В., Кір'єв І. С. Особливості розвитку малого підприємництва в умовах порушення макроекономічної

стабільності. *Ефективна економіка*. 2021. № 2. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8671> (дата звернення: 20.12.2023)

11. Ляліна Н. С., Матвієнко-Біляєва Г. Л., Панчук А. С. Сучасний бізнес в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Економіка та управління підприємствами*. 2021. №53. С. 43-50. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/53_2021/11.pdf (дата звернення 11.11.2023).

12. Мігус І. П., Коваль Я. С. Інноваційний розвиток підприємств в умовах діджиталізації економіки. *Вчені записки університету «КРОК»*. 2021. № 2 (62). С. 159-165. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/418> (дата звернення 11.12.2023).

13. Мірошник Р. О., Прокопєва У. О. Розвиток малого і середнього бізнесу в Україні: проблеми і перспективи. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2020. №1. С. 63-71 URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2020/may/21613/maket200296-65-73.pdf> (дата звернення 11.11.2023).

14. Пікулик О. І. Бізнес-середовище в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Держава та регіони*. 2021. №2 (119). С. 23-26 URL: http://www.econom.stateandregions.zp.ua/journal/2021/2_2021/6.pdf (дата звернення 11.11.2023).

15. Пермінова С. О. Дерев'янченко С. Г. Особливості розвитку підприємництва в конкурентному середовищі. *Збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи»*. 2023. С. 59. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/279692> (дата звернення 11.12.2023).

16. Прудкий В. Проблеми та тенденції ведення бізнесу в Україні. *Збірник тез доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «сучасні підходи до управління підприємством»*. 2017. URL: <http://conf.management.fmm.kpi.ua/proc/article/view/101173> (дата звернення 11.11.2023).

17. Скопченко Н. С., Когут О. О. Теоретичні та практичні аспекти забезпечення стійкого розвитку підприємств в сучасних умовах. *Електронне фахове видання «Ефективна економіка»*. 2022. № 1 URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2022/7.pdf (дата звернення 11.12.2023).

18. Турчак В. В. Стратегічні напрямки розвитку малого підприємництва в умовах нестабільності. *Економіка і суспільство*. 2016. № 4 URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/4_ukr/31.pdf (дата звернення 11.12.2023).

19. Фролова Н. Л. Сучасний стан і перспективи розвитку малого та середнього бізнесу в Україні в умовах коронакризи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 19. С. 16–21 URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=7621&i=2> (дата звернення 11.11.2023).

20. Хацер М. В. Стратегія розвитку підприємства в умовах нестабільності економіки держави // *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2014. № 3. С.

109-112. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=znptdau_2014_3_24 (дата звернення 11.11.2023).

21. Вороненко В. І. Обґрунтування напрямів розвитку сонячної енергетики для України // Енергоефективність та відновлювальна енергетика в Україні: проблеми управління / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І. М. Сотник. – Суми : ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2019. – С. 72-85. – Режим доступу: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80025>

22. Вороненко В.И., Бурлакова И.М.. Эфффекты от использования энергетических природных ресурсов в странах Европейского союза и Украине. Економіка та держава. 2018. № 7. С. 61-66. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/70636>

23. Вороненко В.И., Горобченко Д.В. Теоретические модели анализа эколого-экономического развития. Економічний простір: Збірник наукових праць. 2020. № 157. С. 65-68. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83711>

24. Вороненко В.І., Гриценко П.В., Омеляненко В.А. Визначення індикаторів та рівнів регуляторної ефективності податкових інструментів на національному та світовому рівнях. Проблеми та перспективи забезпечення макроекономічної стабільності : монографія / за ред. С. В. Леонова і М. М. Бричко. Суми : Сумський державний університет, 2022. С. 65-75. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90488>

25. Вороненко В.І., Кубатко О.В., Ковальов Б.Л., Гриценко П.В., Омеляненко В.А. Динаміка цифрової трансформації соціально-економічних та екологічних систем. Агросвіт. 2022. № 15-16. С. 15-22. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89229>

26. Гриценко П., Коваленко Є., Вороненко В., Смакоуз А., Степаненко Є. Аналіз дефініції «зміни» як економічної категорії. Механізм регулювання економіки, (1 (91), 92-98. URL: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.91.07>

27. Дяченко, А. В., Карінцева, О. І., Тарасенко, С. В., Харченко, М. О., Мазін, Ю. О., Кисильова, К. С. Формування інноваційного інструментарію економічної політики в умовах розвитку світової економічної кризи 2019- 2020 рр. в Україні // Механізм регулювання економіки. 2021. № 3. С. 21-40. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.93.02> <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85737>

28. Економіка і бізнес : підручник / за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. Суми : Університетська книга, 2021. 316 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83721>

29. Економіка розвитку: європейський досвід упровадження досягнень Industries 3.0, 4.0 та 5.0. : навч. посіб. / за ред. Л. Г. Мельника, Ю. М. Завдов'євої. Суми : Університетська книга, 2022. 608 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91525>

30. Економіка та бізнес-інновації: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. – Суми : Університетська книга, 2023. – 702 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91523>

31. Карінцева, О. І., Харченко, М. О., Пономарьова, Г. С. Підвищення ефективності бізнес-процесів на виробничому підприємстві // Механізм регулювання економіки. 2020. № 4. С. 58-69. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83754>
32. Лукаш, О., Дерев'яно, Ю., Васильєва, Т., & Танащук, М. (2022). Формування конкурентного середовища у освітньому просторі: роль освітніх провайдерів. Механізм регулювання економіки, (3-4(97-98), 31-39. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.08>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90532>
33. Мельник Л. (2021) Сучасні тренди економічного розвитку: Досвід ЄС та практика України: підручник / за ред. Л. Г. Мельника. Суми: ПФ «Видавництво “Університетська книга”», 2021. 432 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89235>
34. Мельник Л. Г., Маценко О. М., Дериколенко О. М., Кириленко М. В., Стародуб І. А. Економіка підприємств, територій та макроекономічних систем в умовах цифрових трансформацій: від стабільності й лінійного мислення до антикрихкості та нелінійного, інноваційного мислення // Механізм регулювання економіки. 2021. № 3. С. 67-78. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.93.06>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/87532>
35. Мельник, Л. (2022). Росія – країна, побудована на порушенні божих заповідей: погляд економіста . Механізм регулювання економіки, (3-4(97-98), 141-150. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.10>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90536>
36. Мельник, Л., Ковальов, Б. (2020). Проривні технології в економіці і бізнесі (Досвід ЄС та практика України у світлі III, IV, і V промислових революцій. Сумський державний університет, с. 180. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/79621>
37. Ніколаєв С.О., Вороненко В.І., Ковальов Б.Л., Гриценко П.В., Одеволе О.О. Блокчейн як фактор цифрової трансформації економіки України. Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка». 2021. №2. С. 16-23. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85043>
38. Омеляненко В.А., Литвиненко С.М., Вороненко В.І. Аналіз потенціалу конвергенції біо- та нанотехнологій в космічній галузі (національний та міжнародний аспект). Інновації і трансфер технологій: методи, моделі та механізми управління: колективна монографія / за ред. д.е.н. В.А. Омеляненка. Суми: Інститут стратегій інноваційного розвитку і трансферу знань, 2023. С. 284-296.
39. Сотник І. (2018) Підприємництво, торгівля та біржова діяльність / І. Сотник, Л. Таранюк. – Суми: Університетська книга, 2018. – 572 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80114>
40. Сучасні тренди економічного розвитку. Книга 1: Трансформації економічних систем: досвід ЄС в реалізації Industries 3.0, 4.0, 5.0: навчальний посібник / за ред. Л. Г. Мельника. Суми: Університетська книга, 2022. 608 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91526>

41. Сучасні тренди економічного розвитку. Книга 2: Кращі практики ЄС для сестейнового розвитку : навч. посіб. / за ред. Л. Г. Мельника, Ю. М. Завдов'євої. Суми : Університетська книга, 2022. 608 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91527>
42. Babenko V., Matsenko O., Voronenko V., Nikolaiev S., Kazak D. Economic prospects for cooperation the European Union and Ukraine in the use of blockchain technologies. The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: International Relations. Economics. Country Studies. Tourism. 2020. № 12. С. 8-17. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83746>
43. Hrytsenko P., Voronenko V., Kovalenko Ye., Kurman T., Omelianenko V. Assessment of the development of innovation activities in the regions: Case of Ukraine. Problems and Perspectives in Management. 2021. 19(4). P. 77-88. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85729> (SCOPUS)
44. Hrytsenko, P.V., Kovalenko, Y.V., Voronenko, V.I., Smakouz, A.M., Stepanenko, Y.S. Analysis of the Definition of “Change” as an Economic Category. Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 1. С. 92-98. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/84025>
45. Jianming Mu, Goncharenko O. S., Chortok Yu. V., Yaremenko A. H. Peculiarities of Formation of the Region's Logistics Infrastructure on the Basis of Eco-Innovations Within the Framework of Stakeholders' Partnership in the Enterprise-Region-State System // Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 4. P. 22-29. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.94.03> <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/87514>
46. Karintseva O. I., Yevdokymov A. V., Yevdokymova A. V., Kharchenko M. O., Dron V. V. Designing the Information Educational Environment of the Studying Course for the Educational Process Management Using Cloud Services. Механізм регулювання економіки. 2020. № 3. С. 87-97. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2020.89.07>
47. Kovalov, B., Karintseva, O., Kharchenko, M., Khymchenko, Y., & Tarasov, V. (2023). Methods of evaluating digitization and digital transformation of business and economy: the experience of OECD and EU countries. Економіка розвитку систем, 5(1), 18-25. <https://doi.org/10.32782/2707-8019/2023-1-3> <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91585>
48. Kubatko, O. V., Kubatko, O. V., Sachnenko, T. I., Oluwaseun, O. O. Organization of Business Activities with Account to Environmental and Economic Aspects // Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 2. P. 76-85. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.92.08> <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85180>
49. Kubatko, O., Merritt, R., Duane, S., & Piven, V. (2023). The impact of the COVID-19 pandemic on global food system resilience. Mechanism of an Economic Regulation, (1(99), 144-148. <https://doi.org/10.32782/mer.2023.99.22> <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91371>
50. Lukash, O. A., Derev`yanko, Y. M., Kozlov, D. V., Mukorez, A. I. Regional Economic Development in The Context of the COVID-19 Pandemic and the Economic Crisis // Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 1. P. 99-107.

DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.91.08>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/84026>

51. Melnyk, L. Hr., Shaulska, L. V., Mazin, Yu. O., Matsenko, O. I., Piven, V. S., Konoplov, V. V. Modern Trends in the Production of Renewable Energy: the Cost Benefit Approach // Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 1. P. 5-16.

DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.91.01>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/83761>

52. Melnyk, L., Karintseva, O., Kubatko, O., Derev'yanko, Y., & Matsenko, O. (2022). Restructuring of socio-economic systems as a component of the formation of the digital economy in Ukraine. Mechanism of an Economic Regulation, (1-2(95-96), 7-13. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.95-96.01>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89627>

53. Melnyk, L., Kovalov, B., Mykahilov, S., Mykhailov, S., Skrypka, Y., & Starodub, I. (2022). Dynamics of reproduction of economic systems in the transition to digital economy – in the light of synergetic theory of development*. Mechanism of an Economic Regulation, (3-4(97-98), 7-14. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.97-98.01> <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/90520>

54. Melnyk, L., Matsenko, O., Kalinichenko, L., Holub, A., & Sotnyk, I. (2023). Instruments for ensuring the phase transition of economic systems to management based on Industries 3.0, 4.0, 5.0. Mechanism of an Economic Regulation, (1(99), 34-40. <https://doi.org/10.32782/mer.2023.99.06>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/91226>

55. Nesterenko V., Dolhosheieva O., Kirilieva A., Voronenko V., Hrytsenko P. «Green» vector of the economic development of the country. Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 3. C. 82-90.
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/87533>

56. Nikulina, M., Sotnyk, I., Derykolenko, O., & Starodub, I. (2022). Unemployment in Ukraine's economy: COVID-19, war and digitalization. Mechanism of an Economic Regulation, (1-2(95-96), 25-32. <https://doi.org/10.32782/mer.2022.95-96.04>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89630>

57. Omelyanenko V., Pidorychev I., Voronenko V., Andrusiak N., Omelianenko O., Fyliuk H., Matkovskiy P., Kosmidailo I. Information & Analytical Support of Innovation Processes Management Efficiency Estimations at the Regional Level. International Journal of Computer Science and Network Security. 2022. Vol. 22, No. 6. P. 400-407. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/89615>

58. Sotnyk I. M., Nahornyi M. V., Maslii M. Yu., Nikulina M. P., Yehorov Y. V. Problems of Unemployment in Ukraine Under the COVID-19 Pandemic // Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 3. P. 88-96. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.93.08>
<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/87534>

59. Sotnyk, I. M., Matsenko, O. M., Popov, V. S., Martymianov, A. S. Ensuring the Economic Competitiveness of Small Green Energy Projects // Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 1. P. 28-40. DOI:

<https://doi.org/10.21272/mer.2021.91.03>

<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/84021>

60. Tambovceva, T. T., Melnyk, L. Hr., Dehtyarova, I. B., Nikolaev, S. O. Circular Economy: Tendencies and Development Perspectives // Mechanism of Economic Regulation. 2021. № 2. P. 33-42. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.92.04>

<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85156>

61. Voronenko V., Horobchenko D. Approaches to the Formation of a Theoretical Model for the Analysis of Environmental and Economic Development. Journal of Environmental Management and Tourism. Craiova: ASERS Publishing, 2018. Vol. 9, Issue Number 5(29). P. 1108-1119.

<https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/77227>

ДОДАТОК А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди	
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ДИМЕР ТРАНСБУД"	за ЄДРПОУ	2023	01 01
Територія <u>КИЇВСЬКА</u>	за КАТОГПГ ¹	42808738	
Організаційно-правова форма господарювання <u>Товариство з обмеженою відповідальністю</u>	за КОПФГ	UUA32100030010047254	
Вид економічної діяльності <u>Вантажний автомобільний транспорт</u>	за КВЕД	240	
Середня кількість працівників, осіб <u>4</u>		49.41	
Одиниця виміру: <u>тис. грн. з одним десятковим знаком</u>			
Адреса, телефон <u>вулиця Степана Раяна, буд. 18, смт. ДИМЕР, ВИШГОРОДСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 07330</u>			0975259313

I. Баланс на 31 грудня 2022 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД		1801006
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
Первісна вартість	1001	-	-
Накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби :	1010	774,4	750,6
первісна вартість	1011	878,9	878,9
знос	1012	(104,5)	(128,3)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	774,4	750,6
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	669,6	700,6
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	353,1	210,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	148,1	0,7
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	1 170,8	912,0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 945,2	1 662,6

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3,0	3,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	132,4	162,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	135,4	165,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	100,4	26,8
розрахунками з бюджетом	1620	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 709,4	1 470,7
Усього за розділом III	1695	1 809,8	1 497,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	1 945,2	1 662,6

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2022 _____ р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м	Код за ДКУД
		1801007	
1	2	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
3	4		
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	589,4	2 208,3
Інші операційні доходи	2120	-	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	589,4	2 208,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(395,7)	(1 678,2)
Інші операційні витрати	2180	(105,4)	(-)
Інші витрати	2270	(52,1)	(497,7)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(553,2)	(2 175,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	36,2	32,4
Податок на прибуток	2300	(6,5)	(5,8)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	29,7	26,6

Керівник

_____

(підпис)

Осадчий Сергій Васильович

_____

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад